

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 29 (1474) 1985 m. liepos 24 d.

Melbourne

XXX METAI

Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygis

Skandinavijoje

Tarptautinės įvairių kraštų žinių agentūros - laikraščiai ir radijas gyvai domisi Pabaltiečių žygiu Baltijos jūra ir sovietų teismu. Svarbiausias žygio tikslas atkreipti Skandinavijos ir pasaulio dėmesį į dabartinę neteisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėtį, iškelti vykdomus tautų ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus.

ELTA specialia laida informuoja: Šis žygis jungia du politinius įvykius: Pasaulio Pabaltiečių Santalkos ruošiamą Sovietų Sąjungos teismą už nusikaltimus prieš taiką Europoje ir Pabaltijo valstybėse, kuris vyksta Kopenhagoje liepos 25 ir 26 dienomis. Antras politinis įvykis - Pabaltiečių Komiteto Švedijoje ruošiamą Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Išvyką per Baltijos jūrą liepos 25-29 dienomis.

Sovietų Sąjungos teismas Kopenhagoje ir Taikos ir Laisvės Išvyka yra gyvai stebima Europoje. Spaudos agentūros ir didieji dienraščiai paskyrė apie porą tuzinų korespondentų šiuos įvykius sekti. Iškylos Baltijos jūra laive vietas užsisakė Danijos, Suomijos, Švedijos, Vakarų Vokietijos televizijos tinklai, kurie siunčia savo foto reporterius. Okupuotos Lietuvos sovietinė spauda į šiuos įvykius jau piktai reagavo komunistų "Tiesos" dienraštyje, nes Maskvai tai labai nepatinka.

Sovietų Sąjungos teismas Kopenhagoje vyksta SAS Scandinavia hotelyje, oficiali kalba anglų, teismo eiga vieša. Stebėtojų kortelės išduodamos patikrinus tapatybę su pasu. Teismą atidarys Europos Parlamento vice pirmininkas Poul Moller, teismo pirmininkas - dr.

prof. Felix Ermacora - Austrijos parlamentaras, nuolatinis atstovas Jungtinių Tautų Organizacijos Žmogaus Teisių komisijoje. Teismo nariai: Pier Ahlmark, politinių mokslų specialistas, buvęs Europos Tarybos narys, Švedijos parlamentaras, ministeris, liberalų partijos lyderis, autorius; prof. kun. Michael Bourdeaux, anglas, Kent kolegijos steigėjas, ekonomijos ir politinių mokslų specialistas, autorius; Sir James Edmund Sanford Fawcett, DSC, teisininkas, buvęs Didžiosios Britanijos atstovas Jungtinių Tautų Organizacijoje, Europos Tarybos komisijos Žmogaus Teisėms narys ir jos pirmininkas; Michael Hodgeman, QC, MHR, parlamentaras, buvęs ministeris tautybių reikalams, dalyvauja teiseju Australijos liberalų partijos įga-

liavimu; dr. prof. Theodor Veiter, austras, valstybingumo teorijos ir pabėgėlių teisių garbės profesorius Insbruko universitete, kelių tarptautinių, tautų ir žmonių teisių organizacijų narys ir pirmininkas, autorius.

Kaltintojai: Pasaulio Pabaltiečių Santalkos pirmininkas dr. O. Pavlovskis, Pasaulio Estų Tarybos pirmininkas dr. L. Savi, Pasaulio Laisvų Latvių Federacijos valdybos narys dr. L. Lukss, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. K. Bobelis.

Paruošta kaltinamoji medžiaga yra 59 puslapių ir yra paremta 93 šaltinių nurodymu. Kiekviena tauta prie šios medžiagos pateiks savo papildymus. Teisme dalyvaus 21 liudininkas (6 pristatyti latvių, 6 lietuvių, 5 estų). ELTA

Šveicarijaj renka parašus dėl kun. Svarinsko

Tarptautinė krikščionių tarpusavio solidarumo organizacija "Christian Solidarity International" įvairiuose Šveicarijos miestuose surengė solidarumo pabaltiečiam krikščionim manifestacijas. Jos vyko Lucernoje, Solothurne, Sankt Gallene, Ciuriche, Chure ir kituose Šveicarijos miestuose.

Manifestacijų tikslas buvo - atkreipti šveicarų viešosios nuomonės dėmesį į sunkią dabartinę tikinčiųjų padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, plačiau painformuoti visuomenę apie Pabaltijyje vykdomus religinės laisvės pažeidimus ir apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos tikinčiųjų pastangas apsaugoti religinę laisvę. Tuo klausimu buvo dalinama gausi informacinė medžiaga.

Visuomenė buvo taip pat supažindinta su žymesniaisiais pabaltiečiais sąžinės belaisviais. Mies-

tuose buvo renkami parašai už lietuvių kunigo Alfonso Svarinsko ir latvio liuteronu Janio Skudros išlaisvinimą, primenant, kad kunigas Svarinskas yra nuteistas dešimčiai metų laisvės atėmimo ir latvis Skudra nuo 1978 metų yra kalinamas darbo lageryje ir abu buvo nuteisti už savo religinius įsitikinimus.

Solidarumo pabaltiečiam krikščionim manifestacijos Šveicarijos miestuose bus tęsiamos ateinančių šeštadienį. Jų rengėjai pažymėjo, kad šiomis manifestacijomis siekiama taip pat atkreipti šveicarų visuomenės dėmesį į liepos mėnesį pabaltiečių Kopenhagoje rengiamą Baltijos Tribunolą ir Laisvės Žygį laivu Baltijos jūroje. Tribunolo posėdžiuose Kopenhagoje bus siekiama iškelti Pabaltijyje sovietų vykdomus pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus.

PARYŽIAUS LIETUVIAI

Paryžietė Jolanta Vaičiaitė - Gutt jau išleido savo įdainuotų lietuvių liaudies dainų ir savo pačios sukomponuotų dainų plokštelę. Jolanta Vaičiaitė yra atlikusi lietuviškų dainų recitalius įvairiuose lietuvių ir kitataučių renginiuose Prancūzijoje, Australijoje ir kitur.

Paryžiaus Bouvard teatre šių metų sezono vaidina lietuvių aktorė Karolina Masiulytė.

Paryžiuje dailininkas Pranas Gailius pastaruoju metu savo kūrinius išstatė vienoje Paryžiaus meno galerijoje.

VILNIUJE SLAPTAI SUSITIKO

"Kur tikėjimas yra slaptas", - tokia antraštė straipsniui apie savo apsilankymą Vilniuje parašė amerikietė Monica Clark. Straipsniui atspausdino Filadelfijos katalikų laikraštis "Catholic Standart and Times". Monica Clark straipsnyje aprašo netikėtą susitikimą Vilniuje su slapta jaunų lietuvių katalikų - studentų ir profesionalų - grupe. Susitikimas vyko viename bute Vilniuje, po pamaldų švento Petro ir Povilo bažnyčioje, kur amerikietė buvo atsitiktinai susitikusi su vienu šios grupės nariu. Grupės nariai papasakojo savo tiks-

lus ir užmojus: jie susirenka slapta išpažinti savo tikėjimą, laisvai pasikalbėti religiniais klausimais, studijuoti Šventąjį Raštą, aptarti religinio atsinaujinimo idėjas II-jo Vatikano Susirinkimo dvasioje, organizuoti suaugusio tikinčio jaunimo grupeles. Sutiktos jaunų tikinčiųjų grupės "slaptumas", rašo straipsnyje amerikietė Monica Clark, man priminė ne įbaugintus mokinius po Kristaus nukryžiavimo, bet ankstyvuosius krikščionis, drąsiai skelbiančius prisikėlimą svetimoje aplinkoje.

LRTV

LIETUVOJE

— **Vilnius.** Religinių Reikalų Tarybos įgaliotinis Petras Anilionis neleidžia dirbti Vilniaus vyskupo tremtyje patvirtintai Vilniaus arkivyskupijos Kunigų Tarybai. Jis pasiūlė arkivyskupijos valdytojui kun. Algirdui Gutauskui sudaryti kompromisingą Kunigų Tarybą, išbraukti kun. Joną Lauriūną, kun. Algimantą Keiną, kun. Kazimierą Zemėną, o įtraukti valdžiai palankius kunigus.

— **Kulto reikalų** valdžios įgaliotinis kreipėsi į Lietuvos vyskopus, kad jie likviduotų LKB Kroniką. Vyskupai paaiškino, kad "Kronika" gimė be jų žinios ir apskritai jie nežino kas ją leidžia. Nepasisekus šiam bandymui, KGB saugumas pradėjo kratas ir areštus, pasipylė teismai ir skaudūs nuosprendžiai.

— **Zarasai.** Šiomet vasario 16 d. buvo laidojama Kalesnykų klebono kun. Jono Vaitonio motina. Atlydėjusiems tikintiesiems buvo užsakyti kuklūs pietūs valgykloje. Restorano darbuotojai grubiai išpėjo, jeigu tikintieji žėgnosis prieš valgį, bus išvaryti lauk.

— **Linkmenys.** Ignalinos rajonas, Švenčionių apskritis, 1984 m. Visų Šventųjų šventėje Linkmenų klebonas kun. Jonas Lauriūnas po pamaldų bažnyčioje nuėjo kartu su tikinčiaisiais pasimelsti į kapines, esančias maždaug už 200 metrų. Netrukus klebonas buvo pakviestas į Ignalinos rajono Vykdomąjį komitetą. Pirm. pavad. Stankevičienė išpėjo kleboną, kad tokiu elgesiu jis nusikaltęs viešajai tvarkai, sulaužęs įstatymą. — Bet juk ir ateistai eina į kapines pagerbti mirusiųjų, - aiškino klebonas. — Tai tikinčiųjų diskriminacija! Stankevičienė atšovė: "Kokia čia diskriminacija? Galite po vieną melstis".

— **Viduklė.** Naujasis klebonas kun. Jonas Tamonis jau gavo tris raštiškus išpėjimus iš įgaliotinio Petro Anilionio už tai, kad laikomos šv. Mišios už kunigus kalinius, komunistų žodžiais - už "valstybinius nusikaltėlius".

— **Kaunas.** Šiomet sausio 4 d. pas Teresę Kurtinaitytę, dirbančią radijo gamykloje, prisistatė KGL saugumietis Kalašnikov. Sumelavęs, kad nori grąžinti religinio turinio knygą, paimtą kratos metu, parvežė T. Kurtinaitytę iš darb. į namus. Čia kratai vadovavo vyr. tardytojas majoras Pilelis ir buvo areštuotas Vladas Lapienis. Paėmė iš V. Lapienio rašomąją mašinėlę, atsiminimus iš lagerio gyvenimo rankraščius, keletą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų" ir "Lietuvos Ateities" numerių. Krata truko tris valandas. Atvykęs majoras Petrauskas išsivežė Kurtinaitytę į KGB saugumą, jos klausinėjo kas ją paskatino įstoti į vienuolyną, koks vienuolyno pavadinimas, kiek perrašius "Kronikų".

— **Molėtai.** 1984 m. lapkričio 19 d. Molėtų I vidurinės mokyklos IIIa klasės mokiniai: Gita Guobytė, Asta Stalnionytė, Vaiva Mildažytė, Alvydas Maigys, Vaidas Venclovas, Rimantas Paškevičius, Rimvydas Verikas buvo iškviesti pas mokyklos direktorių Jakštą. Kabinete jų laukė milicininkas. Prasiėdė tardymas. Mokinukai buvo tardomi apie tų metų Pirmąją Komunią: kas ją priėmė, kas ruošė vaikučius Pirmajai Komunijai, kas tvarkė juos, kur mokėsi? Po tardymo visi vaikai turėjo pasirašyti.

— **Alytus.** 1984 m. gruodžio 24 d. Alytaus miesto 5-tos profesinės technikos mokyklos 17 grupės gamybinio mokymo meistrė Irena Griškevičiūtė, atsinešusi grupės sąrašą, reikalavo, kad moksleiviai pasirašytų, jog per Kalėdas, gruodžio 25 d. visi dalyvavo pamaldose.

Gausus Lietuvių Fondo derlius

KULTŪRINIAMS REIKALAMS PASKIRTA 181.000 DOLERIŲ

Reikia džiaugtis, kad lietuviškoji išeivija, kad ir gerokai senstėjusi, vis dar įstengia kartais atlikti net valstybinės reikšmės darbus, kurių mūsų tautiečiai Lietuvoje dėl kieto okupacinio režimo negali atlikti. Vis dar įstengiama išlaikyti religines, kultūrinės institucijas, centrinės ir vietinės organizacijos, politinius veiksmus, dešimtis mokyklų, pradedant pradinėmis, baigiant Lituanistikos katedra; ruošiami dainų, tautinių šokių šventės, teatro festivalius, simpoziumus, šaukiame konferencijas, stengiamės suburti jaunimą. Kasmet išleidžiame daugybę mokslo darbų bei studijų, kurios okupacinėmis sąlygomis Lietuvoje negali išeiti. Turime dar keliasdešimt laikraščių bei žurnalų. Perspausdiname okup. Lietuvos pogrindyje leidžiamas "LKB Kronikas", "Aušrą" ir kitus leidinius, verčiame juos į svetimų kalbas ir tuo perduodame pasauliui pavergtosios Lietuvos šauksmą.

- Tai beveik valstybinės funkcijos, o valstybės neturime. Negauname ir reikiamų pajamų privalomų mokesčių būdu. Verčiamės geros valios tautiečių aukomis. Iš krašto, kuriame gyvename, etninių įstaigų mes pašalpų kaip ir negauname. Gerai tiek, kad netrukdoma kultūrinėje srityje reikštis.

Bet pripuolamu būdu aukų rinkimas praktiškai labai sunkus darbas. Būtinai reikia turėti instituciją, kuri pastoviai finansuotų mūsų kultūrinius projektus. Ačiū geros valios mūsų tautiečiams, turime jau beveik ketvirtį šimtmečio veikiantį Lietuvių fondą. Šią instituciją visi pažįstame, apie jos reikalingumą ir dosnumą daug buvo mūsų spaudoje rašyta, bet ir vėl reikia rašyti, ypač kai iškilo gera proga: pereinamo mėnesio pabaigoje buvo nuimtas LF derlius, t.y. paskirstytas pereinamųjų metų pelnas. Š.m. pradžioje LF buvo sukaupęs \$ 3.102.297 kapitalą ir, atskaičius įvairias LF išlaidas (jos nėra labai didelės) lietuvių kultūriniams bei švietimo reikalams buvo paskirta 181.000 dolerių. Taigi LF ne tik "ima", ne tik prašo aukų, bet ir duoda. Ir kiekvienais metais duoda vis daugiau. Iš viso yra jau išdalinęs daugiau kaip pusantro milijono dolerių.

Kuriems reikalams dalijamas LF pelnas, atsako LF įstatų 1 str.: "Remia lietuvių švietimą, kultūrą, mokslą, skatina išlaikyti tautinius papročius ir kalbą, teikia stipen-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

dijas jaunimui, ugdo tautinį susipratimą priaugančio jaunimo tarpe". Kad ir labai svarbių politinių reikalų LF tiesioginiu būdu nemerina - šį darbą atlieka kitos mūsų organizacijos ir fondai. Net labai svarbios akcijos prieš OSI institucijos keliamas bylas LF negalėjo paremti - neleidžia valdžios nuostatai. Nekaltai apkaltintų mūsų tautiečių gynimui turi būti renkamos lėšos kitu keliu.

LF lėšos nėra beatodairiškai mėtamos. Jų paskirstymą griežtai nustato LF įstatai ir valdžios nuostatai. Pirmiausia jos skirstomos per lietuvių institucijas. Taip per JAV LB Švietimo tarybą iš minėtos sumos buvo paskirta 53.000, arba 29,3% skiriamos sumos. Per LB Kultūros tarybą - 26.200 (14,5%), per PLB valdybą - 12.500 (6,9%). Likusi suma - \$ 89.300 (49,3%) paskirstyta šitaip. Pirmoje eilėje studentų stipendijoms - \$ 36.000. Iš 53 prašytojų patenkinti 40. Stipendijų didumas 400-1.000 dol.

Lituanistikos seminarams paskirta \$ 4.500, studentų darbams - \$ 5.500, Lietuvių rašytojų d-jai (premiškai) - \$ 2.000, meno institucijoms \$ 7.000, moksliniams veikalams leisti \$ 18.000, įvairiems spausdiniam \$ 3.300, liet. radijui \$ 2.500. Reikia pasidžiaugti, kad šių metų skirstymo plane nebuvo pamiršta ir lietuviškoji spauda, vis labiau pašalpos reikalinga. Trys jubiliejiniai metas atšventę laikraščiai - Draugas, Dirva, Darbininkas gavo iš viso \$ 9.000. Po \$ 1.000 ar po keletą šimtų dol. gavo Aidai, jaunimo bei vaikų laikraščiai ir žurnalai. Šis pašalpų paskyrimas visiškai laiku ir, reikia manyti, kad jis virs "tradiciniu".

Per LB Švietimo, Kultūros tarybas ar betarpiškai bus finansuojamos visos eilės svarbių mokslo darbų išleidimas. Didesnės sumos (po keletą tūkstančių) paskirtos Liet. Enciklopedijos "papildomojo tomo išleidimui, serijinio veikalo "Lietuvos bažnyčios" Vilniaus arkiv. tomo I dalies išleidimui, Lituanistikos instituto paruošiamai ir leidžiamai Lietuvos istorijai, mažesnės apimties Lietuvos istorijai,

studijai "Lietuva Vokietijos okupacijoj", lietuvių kalbos vadovėliui, knygos apie Oskarą Milašį išleidimui ir kt. svarbiems projektams.

Nebuvo pamiršta meno sritis. Bus leidžiami jaunųjų muzikų darbai, per Kultūros tarybą skiriamos meno, muzikos, teatro premijos, leidžiami komp. J. Gaidelio kūriniai. \$ 3.000 suma paremtas Dailiojo meno institutas, bet tikrai \$ 1.000 paskirta labai svarbiai Čiurlionio galerijai Jaunimo centre.

Atrodo, kad susilauksime gero lietuvių kalbos vadovėlio lietuviškai nemokantiems (jo reikalams paskirta \$ 7.800. Iš \$ 36.000 stipendijoms paskirtos sumos \$ 19.400 atiteks lankantiems Vasario 16 gimnazijai; \$ 7.000 Lituanistikos kursams UICC, \$ 7.500 studijuojantiems lituanistiką UICC katedroje. \$ 4.500 PLJS-gos Ryšių centro seminarams. Jau eilė metų LF žymia dalimi išlaiko Pasaulio lietuvių archyvą. Ir dabar jam paskirta \$ 4.200.

Saltinis, iš kurio LF semia lėšas ir jas skirsto yra lietuviškoji visuomenė. Su didesniais ar mažesniais įnašais į LF yra įstoję 5.560 našių. Žymi dalis \$ 3 mil. LF kapitalo sudėta palikimų keliu - \$ 810.000. Reikia pasidžiaugti, kad vis didesnis mūsų tautiečių skaičius testamentiniais užrašais paremia LF. Iš viso, aukas daugiausia sudeda ir LF kapitalą didina senesnio amžiaus lietuviai, pensininkai. Apgailėstaujama, kad palyginti daug mažesnis vidurinės kartos lietuvių akademių, turinčių nepalyginamai didesnes metines pajamas nepakankamai remia LF. Iš jų tarpo yra daug pašalpų prašančių, bet nedaug duodančių.

LF paramos vis daugiau prašoma. Ir dabar, skirstant pelną, buvo 115 prašymų \$ 580.000 sumai. Pelną skirstymo komisija šiais metais daugiau atidavė kaip bet kada anksčiau, išstudijavo prašytojus ir daugelį jų komisijos posėdžiuose apklausinėjo, paprašė išlaidų sąmatos ir pan. Paašškėjo, kad 85% visų prašymų buvo remtini. O tačiau, dėl pinigų stokos, paskirta tikrai 25% reikalavimų. Nebuvo patenkintas prašymas paskirti Lituanistikos katedrai 3 m. bėgyje \$ 70.000. Buvo nuomonių, kad Katedros puoselėtojams pavyks patiems reikiamas sumas sukelti. Daugelis projektų buvo nepakankamai paremti. Į akis krinta LKB Kronikos leidėjai, šiam labai svarbiam darbui tegavę \$ 1.000. O pogrindžio "Aušros" leidėjai nieko negavo. (Bet kažin ar prašė?) Iš viso pelno skirstymas yra be galo sunkus darbas, ypač kai daug prašytojų, o maža lėšų. Taigi reikia būtinai LF kapitalus didinti naujomis aukomis.

Įvykiai

● **Canberra.** Mr. Combe - buvęs Darbo partijos Federalinis sekretorius, vėliau įsivėlęs į sovietų KGB šnipo Ivanov skandalą Canberroje, dabar valdžios paskirtas Australijos prekybos įgaliotiniu Kanadoje Vancouver mieste su metine alga \$ 45.117. Kanados valdžios kalbėtojas nustebęs pareiškė, kaip Australijos valdžia galėjo skirti sovietinio šnipo bičiulį.

● **Melbournas.** Viktorijos Darbo partija savo 13.500 narių paprašė prisijūti po \$ 50 rinkimų kampanijai, kad įstengtų laimėti Nunawading elektorato rinkimus rugpiūčio 17 d. Demokratų partija pranešė, kad savo balsus atiduos Darbo partijai.

● **Canberra.** Dr. Jim Cairns - Whitlamo valdžioje buvęs ministro pirmininko pavaduotojas ir ALP izdininkas, vėl laikraščiu sensacijose išskyla su savo laiku buvusiu sekretore Junie Morosi, 51 m., kai dabartinis ministeris pirm. Mr. Hawke ištyrė, kad Morosi gavo \$ 133.000 Federalinės pašalpos Wyuna namų kooperatyvui, kuriam Morosi su 9 šeimos nariais dalyvauja tame kooperatyve, įsteigta me pėnai metais.

● **Sydnejaus** priemiestyje Jehowa liudininkų bažnyčioje liepos 21 d. laike pamaldų sprogo padėta bomba. Bažnyčioje tuo metu buvo simtas žmonių, vienas liko bombos užmuštas vietoje, 79 sužeisti ir nuvežti į Liverpool ligoninę. Sprogimas buvo toks stiprus, kad net ir gretimų namų langų stiklai išbyrėjo, susprogo ir jų elektros lemputės.

● **Šiaurės Italijoje** Alpėse prie Trento keičias dienas smarkiai lyjant sugriuvo dvi užtvankos, vandens banga 30 metrų aukščio, 200 m pločio staiga išsiveržė į slėnį, su vandeniu ir purvu nusinešdama 4 viesbučius su turistais ir žuvo virš 260 gyventojų. Tai įvyko liepos 18 d. ir valdžia tiria, kas kaltas, kad užtvankos sugriuvo, pareikalaujamos tiek daug žmonių gyvybių.

● **Tokyo.** Visur pasaulyje susekami sovietų šnipai. Paskutiniu metu Japonijos sostinėje Tokyo sovietų agentūros Tass atstovas pagautas šnipinėjant. Tai tūlas Konstantine Preobrazhensky - KGB žvalgybos šnyp tinklo organizatorius. Japonijos ministeris pirm. Nakasone pasakė parlamente, kad Tokyo mieste yra apie 300 sovietų piliiečių, kurių pusė veikia kaip KGB ar GRU - sovietų karinės žvalgybos agentai, tie agentai esą giliai įsismėkę į Japonijos susižinojimo priemones ir politinį gyvenimą. Tas išaiškintas sovietų šnipas suspėjo išnykti iš Japonijos pajutęs, kad jam darosi karšta.

● **Pasaulio Jaunimo Federacijos** Festivalį ruošia sovietai Maskvoje liepos 27 d. ir pakvietė apie 20.000 jaunimo iš įvairių kraštų. Iš okupuotos Lietuvos turės vykti 500 dainininkų, artistų, tautinių šokių šokėjai palinksminti festivalio dalyvius. Festivalio šūkis: "Anti - imperialistinio solidarumo taikai ir draugiškumui". Lietuvių jaunimas yra priverstas pūsti į Maskvos propagandos dūdą.

● **Melbournas.** Atsargos karių RSL Viktorijos konferencijoje Dallas Brooks salėje delegatas Peter Ainsworth kviečia Australiją pakelti gimimus, kai kasmet vien tik Viktorijos padaroma apie 60.000 abortų, o azijatų imigrantų gimimai kyla. Jis pats turi 9 vaikus ir 12 anūkų, kviečia uždrausti abortus. Jis sulaukė 500 delegatų gyvo pritarimo. Kvietė panaikinti ABC komunikacijas, nes proteguoja komunistų propagandą, sodomiją, homoseksualizmą.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOŠ LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siūsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

T E V I S K E S A I D A I

INFORMACIJOS TARNYBA

Besitartinant rugpiūčiui - katalikiškos spaudos mėnesiui - išky-la jos ypatinga svarba ir mūsų krikščioniškos lietuvių tautos gyvenime, kad ji būtų visų remiama ir palaikoma. Popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiais tariant, katalikiška spauda, ir iš viso spauda, yra didžios reikšmės žmogaus patobulinimui. Informacijos teisę turi kiekvienas asmuo, kad skelbiamas žodis visuomet atitiktų tiesai, gerbiant teisingumą, artimo meilę. Informacija negali likti indiferentiška vertybėms, kurios iki pat šaknų paliečia žmogaus egzistenciją ir dimensijas moralės, dvasios, taikos ir teisybės. Informacija negali būti neutrali, žvelgiant į problemas ir situacijas, kurios tautiniu ir tarptautiniu atžvilgiu pažeidžia žmogaus teises, slopina religijos laisvę, užgauna žmogaus orumą. Bažnyčios misija turi nešti išgany-mą visiem žmonėms, skelbdama Evangeliją drąsiai ir viešai. Už tą drąsą netekti fizinės gyvybės nėra pražūtis, nes žmogus turi ne tik fizinę, bet ir dvasinę gyvybę, ir ši pastaroji yra žymiai didesnė vertybė, kadangi ji yra amžina. Ne budelių, bet klaidingų pranašų turime labiausiai saugotis, Kristų viešai išpažinti ir jo laikytis.

Iš gausios pavergtos Lietuvos pagrindžio spaudos didžiausią autoritetą yra išsigijusi kaip tik "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Jos atgarsis randa laisvajame pasaulyje jautrių širdžių solidarumo dėl religijos laisvės ir žmogaus teisių - persekiojamai lietuvių tautai. "Aušros" mus pasiekusi vėliausioji laida Nr. 43 sušunka: "KRONIKA GYVA!" — Sunku šiandien suvokti, kaip dabartinėmis sąlygomis "LKB Kronika" gali egzistuoti. Anais Lietuvos Atgimimo laikais negalėjo ilgai išsilaikyti tokie laikraščiai kaip "Aušra", "Varpas" ir daugelis kitų, net turėdami geresnes veiklos sąlygas. O "Kronika" gyva! Jau trylika metų ji šventai vykdo savo pareigą, nežiūrind, kad prieš skelbiamą tiesos žodį stoji visas tamsos pasaulis su savo ištikimaisiais pagalbininkais: melu, šmeižtu, klasta, išdavyste, prievarta. Tačiau ji gyva, nes joje kalba tikinčioji Lietuvos liaudis, pati paniekintoji tauta, 'vox populi - vox Dei, - lotyniškai — tautos balsas yra Dievo balsas, nes "Galybių Viešpats mus gina, mus Visagalis Dievas globoja". Šiandieną visiems turi būti aišku, kad kova su Kristaus Bažnyčia yra pasmerkta žlugimui. Istorija patiekia šimtus pavyzdžių, kai patys aršiausi tikėjimo priešininkai prisipažino nugalėtais. Romos imperatoriaus žodžiai: "Galillėjietai, Tu mane nugalėjai" tiktų ir dabartiniams kovos su religija skatintojams.

Popiežius, tardamas žodį pasaulinei susižinojimo dienai, pasiūlo visų pirma angažuotis tiesos ieškojimui, būti Kristaus mokiniais: "Ir jūs pažinsite tiesą, ir tiesa jus išlaisvins". Tai ir mūsų gyvenimo uždavinys! PD

Pavergtųjų Tautų savaitė Melbourne

PRIEMIMAS

Pavergtųjų Tautų Viktorijos Tarybos suorganizuotas Priėmimas vyko Lietuvių Namuose liepos 19 d. vakare. Prisirinko netoli šimto įvairių tautybių atstovų, Australijos ministerių, parlamentarų, visuomenės veikėjų. Besikalbant, užmezgant naujas pažintis, mergaitės visus vaišino užkandėliais, šalia veikė baras. Įžanginę prakalbą tarė Pavergtųjų Tautų pirm. Tereza Krol, nušvietusi persekiojimus sovietų okupuotuose kraštuose. Kalbėjo Federalinės opozicijos imigracijos ir etninių reikalų ministeris Mr. Philip Ruddock, Viktorijos parlamentaras Mr. Perrins, Freedom Coalition vicepirm. Mr. John Gully, Dr. Elek ir jaunas ukrainietis Melbourne universiteto vyr. lektorius Dr. Lawriwsky. Visi kalbėtojai gerai žino kas yra sovietinis komunizmas, iškėlė jų vykdomus nusikaltimus, pavojų pasaulio laisvei.

EKUMENINĖS PAMALDOS

Sios išpūdingos pamaldos vyko šv. Patriko katedroje liepos 21 d. popietę. Su tautinėm ir bažnytinėm vėliavom dalyvavo pamaldų brošiūroje išvardintos tautos: Afganistanas, Armenija, Bulgarija, Baltarusija, Estija, Kroatija, Čekija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rusija, Slovėnija, Slovakija, Ukraina ir Vietnamas. Pamaldom vadovavo ir ilgesnį žodį tarė Katedros Dekanas kun. F. M. Chamberlain, minėjo ir 600.000 lietuvių į Sibirą ištremtų. Lietuvai atstovau-dama maldą skaitė Virginija Bruožytė. Giesmes atliko lenkų ir vietnamiečių chorai. Didįjį kryžių nešė gūdai, o lietuvių ornamentinį kryžių - mūsų vyresnis jaunimas.

FRABILO DRĄSUOLIS SOVIETŲ SUŠAUKTAME KONGRESE

Budapešte vykstant Pasauliniam Gydytojų Kongresui prieš branduolinį karą, nelauktai žodį tarė vienas vengras advokatas. Spaudos agentūros informuoja, kad nekviestas ir nepramatytas kalbėtojas - advokatas Tibor Pataky staugai prisitartinęs prie oficialiame kalbėtojam skirtu mikrofono, skambiu balsu išpėjo kongreso dalyvius nepasitikėti rusais ir jų skelbiamais taikos šūkiams. Rusai okupavo mūsų kraštą du kartus, pareiškė advokatas, 1945 ir 1956 metais, kai mes buvome beveik laimėję kovą už savo tėvynės laisvę. Deryboms su rusais buvome pasiuntę savo valstybinę delegaciją, kuri, tačiau iš Sovietų Sąjungos niekad nebesugrįžo. Jokiu būdu rusais negalima pasitikėti, baigė savo trumpą žodį vengras advokatas.

Vengram kongreso delegatam nesusėjęs nepramatyto kalbėtojo nušalinti nuo mikrofono, padaręs minėtąjį pareiškimą, jis pats greitai išskubėjo iš kongreso salės.

Kongrese dalyvavo daugiau negu aštuoni šimtai gydytojų už taurę iš 40 pasaulio kraštų. Advokato pareiškimas sukėlė sąmyšį kongreso salėje. (Ansa)

Pamaldų gale padėkos žodį tarė kun. Stasys Gaidelis SJ - šių pamaldų organizatorius. Katedroje yra 1.200 sėdimų vietų, šiemet buvo užpildyta apie 800, bet iš visų tautybių pati gausingiausia grupė beveik visas trečdalis buvo lietuviai, daugelis mergaičių ir ponių - puošniais tautiniais rūbais. Savo liturginėm apeigom, Šventojo Rašto skaitymais, pamokslu, atskirų tautybių maldomis sudarė pakilios nuotaikos dvasią, solidarumą bent kartą metuose visiems susirinkti sutartinei maldai ir giesmei, prašant Viešpaties Dievo laisvės ir nepriklausomybės.

KONCERTAS

Po Ekumeninių pamaldų visi vyko į netoliese esančią salę koncertui. Virš scenos užrašas skel-

bė: "Ačiū Tau, Australija!" Įne-sus visų tautybių vėliavas, Pavergtųjų Tautų koncertą pradėjo vengrų tautinių šokių grupė. Ypatingai gražiai Sopeno porą kūrinių, gana ilgų, mūnina paskambino jauną lenkaitė. Dainos Sambūrio choras, diriguojamas Danutės Levickienės, solo partijas atliekant Virginijai Bruožytei ir Vincui Daniui, padainavo Tremtinio kantatą, melodija Vacio Šimkaus, akompanuojant Zitai Prašmutaitei. Solo ariją iš Pilėnų operos atliko Jurgis Kubas. Kitų tautybių tarpe lietuviai čia gražiai pasireiškė! Gyvą žodį tarė Federalinis imigracijos ir etninių reikalų ministeris Mr. Ch. Hurford, kuris pasisakė esąs socialdemokratas Mr. Hawke vyriausybėje ir kovoja prieš totalistinę režimą, kuris pavergęs tautas, kad tautos būtų išlaisvintos! PD

Landsbergis atkirto sovietinei delegatei

San Marino respublikoje įvykusiame tarptautinės rašytojų organizacijos - PEN Klubo - visuotiniame suvažiavime dalyvavo taip pat ir lietuvis rašytojas Algirdas Landsbergis, oficialiai atstovavęs Jungtinėse Amerikos Valstybėse veikiančiam tremtinių rašytojų PEN Klubu narių Centru.

Suvažiavimo darbų metu buvo diskutuojamas ir kalinių rašytojų bei žurnalistų komiteto pranešimas apie kalinamus rašto žmones įvairiuose pasaulio kraštuose, jų tarpe ir Sovietų Sąjungoje bei kituose komunistų valdomuose kraštuose. Diskusijų metu Bulgarijos delegatė pareiškė, jog Sovietų Sąjungoje niekas nesėdi kalėjime už savo raštus, kalinami rašto žmonės tėra paprasti reacionieriai.

Į šį pareiškimą griežtai reagavo Algirdas Landsbergis. Jis pareiškė, kad kalinami rašto žmonės, kaip lietuviai - Gintautas Iešmantas, Viktoras Petkus, Povilas Pečeliūnas, Vytautas Skuodis, Algirdas Statkevičius ir daugelis kitų įvairių tautybių rašytojai bei žurnalistai nėra reacionieriai, bet tikrai žmonės, norintys laisvai išreikšti savo idėjas ir įsitikinimus, trokštantys teisybės ir reikalaujantys laisvo apsisprendimo teisės. Tokie troškimai ir reikalavimai nepaverčia žmogaus reacionierium. Tikrieji reacionieriai yra tie, kurie kitaip galvojančius grūda į kalėjimus bei konclagerius, kurie slo-

SOVIETŲ RAKETOS PRIEŠ VAKARŲ EUROPA

Italijos laikraščiai atkreipia dėmesį, kad sovietai nuolat kaltina Vakarų kraštus branduoliniu ginklavimusi, bet tuo pačiu metu patys pastoviai didina savąjį branduolinių ginklų arsenalą. Laikraščiai remdamiesi NATO gynybos santarvės šaltiniais, praneša, kad pastaruojų laiku sovietai yra įkūrę naują branduolinių raketų bazę, kurioje pastatė devynias prieš Vakarų Europą nukreiptas naujas branduolines - SS-20 tipo raketas, kurių kiekviena turi tris branduolinius užtaisus. Tuo būdu bendras sovietinių branduolinių raketų skaičius Europoje dabar jau siekia 423.

pina laisvos minties pasireiškimus ir pavergia ištisas tautas.

Kalinami rašto žmonės, tęsė Algirdas Landsbergis, nieko nešmeižė ir neragino imtis smurto veiksmų. Tam įsitikinti, pakanka pasiskaityti jų laiškus, straipsnius arba eilėraščius. Jie, tiesa, kai kuriais atvejais reikalavo, kad sovietai laikytųsi savo prisiimtų įsipareigojimų žmogaus teisių apsaugojimo srityje ir dėl to buvo įkalinti.

Jeigu sovietiniai standartai būtų pritaikinti ir kitų tautų rašytojams, pažymėjo Landsbergis, tai didžioji dauguma PEN Klubu suvažiavimo dalyvių taip pat atsidurtų už gro-tų, nes jie visi laisvai reiškia savo mintis ir įsitikinimus, raštu ir žodžiu kovoja už laisvę ir žmogaus teises! LRTV

M. GIEDRAICIO LIETUVIŠKĄ KILMĘ ISKELIA POPIEZIUS

Užsienio lietuvių sauda informuoja apie Lenkijoje iškilmingai atžymėtą Mykolo Giedraicio mirties penkių šimtų metų sukaktį. Jubiliejinės iškilmės įvyko Krokuvėje dalyvaujant lenkam kardinolam Glemp ir Macharski, vyskupam, daugeliui kunigų ir gausiai miniai tikinčiųjų. Dalyvių tarpe buvo taip pat svečias iš Amerikos, tuo metu Lenkijoje besilankantis Jungtinių Amerikos Valstybių konferencijos pirmininkas vyskupas Malone.

Pamaldom vadovavo Lenkijos primas kardinolas Glemp. Krokuvos arkivyskupas kardinolas Macharski Mišių metu perskaitė Popiežiaus Jono Pauliaus II specialiai atsiųstą laišką, kuriame yra prasmingai iškeliama Mykolo Giedraicio lietuviška kilmė, atkreipiamas dėmesys, kad vieneriems metams praėjus nuo šv. Kazimiero mirties jubiliejaus, Bažnyčia pagerbia kitą lietuvių tautos sūnų - švento gyvenimo vienuolį Mykolą Giedraitį. Spauda informuoja, kad Krokuvėje įvykusio Mykolo Giedraicio jubiliejaus minėjimo proga, šventu gyvenimu pasižymėjusio lietuvių vienuolio palaikai buvo perkelti iš šv. Morkaus bažnyčios Krokuvėje į didžiąją švenč. Mergelės Marijos baziliką. LRTV

Australija turės susiveržti diržą

Jau prieš metus pranašauti kairiųjų jėgos rodymai Australijoje pradėjo pildytis. Jie daugiausiai kenkia ministeriui pirm. Hawke ir kliudo sklandesnį krašto valdymą, kuris būtina reikalingas dabartinėje padėtyje.

Australija jau prieš metus laiko turėjo 43.000 milijonų dolerių skolų. Tik per paskutinius 6 mėnesius pasiskolinta dar 5 bilijonai. Apie trečdalis pajamų už eksportuotus produktus eina nuošimčių už skolas mokėjimui. Iš kur ir kada šitas kraštas galės grąžinti šitas dideles skolas?

Tam reikia padidinti krašto produkciją, daugiau eksportuoti ir mažiau įvežti prekių iš užsienio. Australijos dolerio nuvertinimas, jei jis neatsilieps į algų pakėlimą, pagamins šito krašto produktus ir suteiks daugiau galimybių lenktyniauti pasaulinėje rinkoje. Ar galingi kairiųjų profesinių sąjungų sindikatai nepradės reikalauti algų pakėlimo dėl minėto dolerio nuvertinimo? Nuo to priklausys, kiek australiško dolerio vertės pakeitimas prisidės ar ne prie ekonominės padėties pagerėjimo.

O profesinės sąjungos, atrodo, rūpinasi daugiau politika negu krašto progresu. Jie pretenduoja nepripažinti šalies teismų sprendimų, kada streikuoja dėl Gallagher nuteisimo arba protestuoja dėl kairiųjų pažiūrų aukščiausio teismo nario pripažinimo kaltu. Jie jaučiasi pakankamai stiprūs padiktuoti krašto valdžiai, ką ji gali ar negali daryti. Jie taip, tai kam iš viso rinkti valdžią? Sindikatai atstoja ją ir teismus.

Pati valdžia, buvusi duosni nenorintiems dirbti, agitatoriam už talką, kairiųjų propagandos radijo stočiai, yra priversta apkarpyti išlaidas, pakelti mokesčius ir mėginti padidinti krašto produkciją. Atėjo laikas nustoti baliavoti už pasiskolintus pinigus ir pradėti rimtai dirbti. Aišku, kad tai daug kam nepatiks. Vis tik tai neišvengiama prievolė. Kitaip kraštas patektų į ekonominę sąmyšį: infliacijos didėjimą, produkcijos stagnaciją ir augančią bedarbę.

Australiečiai tikėjosi, kad dabar-

ARVYDĄ SABONĮ PRASO IŠLEISTI Į AMERIKĄ

Kaip jau esame minėję, birželio mėnesį Vakaruose plačiai nuskambėjo lietuvių krepšininko Arvydo Sabonio vardas. Sabonio dėka, krepšinio rungtynėse Vakarų Vokietijoje, sovietų komanda išsikovojo pergalę. Sabonis yra laikomas vienu geriausių krepšinio žaidėjų Europoje. Užsienio spaudoje šiomis dienomis rašo, kad juo susidomėjo ir amerikiečiai. Jungtinėse Amerikos Valstybėse vykstant krepšinio profesionalų verbavimui, amerikiečių komandom, tarp kitų buvo pasiūlyta užverbuoti ir lietuvių Arvydą Sabonį. Nors tam ir neturima daug vilčių, Atlantos "Hawks" krepšinio klubas kreipėsi į sovietus, prašydamas Sabonį išleisti į Ameriką žaisti klubo komandoje. Nauji žaidėjai Amerikos krepšinio klubam yra verbuojami Europos ir kitų kontinentų kraštuose.

Rašo Dr. J. Kunca

tinė valdžia išspręstai teigiamai pašalinusios ekonomijos problemą. Bet matydami, kad ministeris pirminkas nusileidžia kairiųjų spaudimui, jie pradeda nepasitikėti dabartine valdžia ir jos vadais.

Deja, opozicijos partijos neturi tinkamų vadų, kurie duotų pagrįstų vilčių ateičiai. Taip, nerimaujantis kraštas nežino, iš kur jis gali tikėtis skaidresnių dienų. Viena yra aišku, kad "auksinis" laikas Australijoje yra pasibaigęs ir, bent artimoje ateityje nesugrįš. Aišku taip pat, kad gyvenimo lygis, buvęs vienas iš aukščiausių pasaulyje, gerokai pažemės.

Viktorijos ir Canberros valdžios viešai prižadėjo išregistruoti BLF, kuri nesiskaito su įstatymais ir laužo duotus pasižadėjimus. Aišku dėl ko: kad pasitarnautų Maskvai, ardant krašto ekonomiją ir keliant betvarkę. Artimu laiku matysis, kas yra Australijos tikrasis šeimininkas: darbiečių valdžia ar komunistai išfiltravę į darbininkų profesines sąjungas ir pačią darbo partiją. Jei Mr. Hawke vėl išsigąs, kaip laike MX raketų protestų, jo politinė karjera bus galutinai baigta. Jeigu gi iš tikrųjų pildys savo pažadą, galės atgauti prarastą populiarumą ir gal pačią darbo partiją apvalyti nuo marksistinio elemento. Tuo atveju praskintų keilią šviesesnei krašto ateičiai.

Tik sunku tikėtis tokio žygdarbio iš valdžios, kuri duoda vietą prekybinių santykių viršininko Ka-

ESTIJOJ ATGIJO POGRINDIS

Užsienio spaudoje informuoja, kad Estijoje nuo 1983 metų veikia naujas pogrindžio judėjimas, pasivadinęs "Brolybės" vardu. Judėjimas slaptai spausdina tuo pačiu vardu pavadintą neperiodinį leidinį, kurio keli numeriai jau yra pasiekę Vakarus.

Leidinyje yra iškeliami Estijoje vykdomi tautos ir žmogaus teisių pažeidimai, gvildenamos įvairios problemos, susijusios su estų tautos interesų apsaugojimu, tautinio paveldėjimo puoselėjimu. Pirmuose leidinio numeriuose yra, tarp kita ko, pasisakoma už nebranduolinės zonos sudarymą šiaurėje, į ją įjungiant ir Pabaltijo kraštus, kritikuojamas Estijai žalingas sovietų projektas įrengti didelį uostą netoli Talino. Skandinavijos kraštai ir Suomija yra kviečiami šio projekto neparemti. Uosto įrengimas dar labiau sustiprintų rusų antplūdį ir rusinimo pavojų Estijoje.

Yra sveikinamas užsienyje gyvenančių pabaltiečių sumanymas šių metų vasarą Kopenhagoje surengti simbolinį teismą, jame iškeliant Pabaltijyje vykdomus pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus. Estų pogrindžio leidinyje taip pat reiškiamas adėka prezidentui Reagan už pabaltiečių laisvės bylos rėmimą.

LRTV

nadoj asmeniui, turėjusiam labai tamprus ir įtartinus santykius su Maskvos šnipu Canberroje. Juk tai geriausia proga vėl pasitarnauti rusam, nuperkant Australijos vardu jiems reikalingus technologijos aparatus ir pasiunčiant juos į Maskvą.

Kaip bebūtų, praskolinus Australija su keliančiais maišatį marksistais viduje, turės susiveržti diržą ir pasitenkinti žemesniu gyvenimo lygiu, kol neatsiras, kas pašalins dabartinį tvarkos (ekonominės, socialinės ir politinės) pašlijimą.

ISLEIS PROF. Z. IVINSKIO RAŠTUS

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija Romoje ruošia istoriko profesoriaus Zenono Ivinskio Rinktinių Raštų II-įjį tomą, kurį redaguoja prel. Paulius Jatulis. Septynių šimtų puslapių knygą, kuri netrukus bus atiduota spaudai, sudarys trys pagrindiniai skyriai — Istorinius šaltinius tyrinėjant, Lietuvos krikštas ir kaimynai, Senovės lietuvių tikėjimas ir kultūra. Iš viso numatoma išleisti šešis Zenono Ivinskio Rinktinių Raštų tomus. Prel. Pauliaus Jatulio neseniai buvo išleistas Medininkų arba Žemaičių vyskupijos dokumentų rinkinio I-sis tomas išleistas Lietuvos Istorijos Šaltinių knygų serijoje.

Juozas Mikštas

AUTORIŲ DRAUGYSTĖJ JUOS VISUS PAŽISTI

Juos visus apglamonėjau,
Sudėliočiau į lentynas.
Po skaidriu stiklu padėjau
Mažvydą Martyną.
Čia Valančiaus kantičkas,
Aukso Jo Altorių,
Pamatyti gali, kas
Tiktai to nori.

Kiek čia autorių,
Kiek čia kalbų!
Net galvelė sukas.
Su visais kasdien kalbu,
Ir pro laiko rūką:
Eina Strazdas, Donelaitis,
Baranauskas ir Vaičaitis.
Eina Poška, eina Daukša,
Eina Vaižgantas, Kudirka,
Tas, kuris, išvydęs Aušrą
Basanavičiaus,
Graudžiai pravirko.

Viskas keičiasi ir mainos,
O jie vis tokie pat eina:
Sruoga, Putinas, Maironis,
Daukantas, Brazdžionis.
Lazdynų Pelėda
Dėsto dvaro bėdą.
Julija Zemaitė
Krauna rašto kraitį.
Šatrijos dvarininkaitė,
Raganėlė,
Povilui Višinskiui
Dovanoja savo jausmo gėlę

..... tai ir viskas .....

MIRĖ KUN. PETRAS LYGNUGARIS

Vatikano radijas pranešė žinią iš Lietuvos: Žemaičių Kalvarijoje liepos 4 d. mirė kunigas altaristas Petras Lygnugaris, 76 metų amžiaus, šiemet balandžio 20 d. atšventęs kunigystės 50 metų jubiliejų. Velionis su 104 Telšių vyskupijos kunigais buvo pasirašęs An dropovui raštą, kad iš kalėjimo paleistų kun. Alfonsą Svarinską, kuris gynė tikinčiųjų teises ir tai nėra nusikaltimas, bet kilnus ir humaniškas darbas. Rašė, kad dar blogiau - sovietinėje spaudoje pastaruoju metu pasirodė straipsniai, kuriuose niekinamas šventasis Kazimieras, Lietuvos Globėjas; šmeižiamas ir niekinamas Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Tai aišku tikinčiųjų jausmų įžeidinėjimas ir jaučiame pareigą pareikšti protestą.

Vatikaną pasiekė kita žinia, kad liepos 7 d. Rietave mirė kunigas Vladas Radveikis, 59 metų amžiaus, bet dėl pablogėjusios sveikatos nebegalėjo eiti pareigų. Kunigu buvo iššventintas 1951. IX. 20. Jo parašą randame ir po vėliausio Telšių vyskupijos kunigų prašymo sovietiniam pirmininkui Černenkai dėl nubaustų kunigų - Alf. Svarinsko, Sigito Tamkevičiaus ir Jono Kastyčio Matulionio paleidimo, nes jie gynė sovietinės konstitucijos garantuojamas religines tikinčiųjų teises.

O Biliūno,
Iš svetur sugrįžęs kūnas,
Prie Šventosios upės kranto,
Skęsta į gimtinės
Žemę šventą.

Kiek čia aš didžių vardų matau,
Akimis kol įskaitau.
Jų visų nesuminėtum
Čia, nors kažin
Kaip norėtum — — —

Na, gi, —
Čia matau Jūrągi,
Butkų, Dauknį,
Skirką ir Šimkutę.
O su jais gyvais juk
Valandėlę smagią
Teko man pabūti ...

Paradoja pro mane
Autorių šimtai.
Čia, šlubčiojanti širdie,
Juos visus matai,
Ir nesijauti viena
Šioj didžioj draugystėj,
Nors čia gęsta tau diena,
Nors čia lemta vysti.

— o —

Su tais autoriais,
Kurie nesuminėti,
Knygų prikimštos lentynos
Artimą draugystę
Leis pradėti,
Su visa biblioteka
Gerai susipažinus.

North Melbourne, 19. 6. 85

Lietuvos partizanus okupantai tebeniekina

Kaip yra klastojama Lietuvos pokarinė istorija, - tokia antrašte Londone leidžiamas lenkų dienraštis "Dziennik Polski" atspausdino ilgą straipsnį apie partizanines kovas Lietuvoje nuo 1944 iki 1952 metų. Lietuvos komunistiniai informacijos organai, rašo laikraštis, partijos įsakymu, krašte pokario metais vykusias partizanines kovas pristato iškreiptai ir mela-

gingai, kaip kokius tariamus banditiškus išpuolius, kai iš tikrųjų beveik dešimt metų Lietuvoje trukusi ginkluota rezistencija buvo bene svarbiausias okupuotojo krašto istorijos įvykis, paliudijęs pasauliui lietuvių pasipriešinimą smurtui ir paneigęs komunistinę pasaką, kad lietuviai esą pritarę savo valstybės įjungimui į Sovietų Sąjungą.

Partizaninės kovos Lietuvoje, rašo lenkų laikraštis, buvo lietuvių tautos prisirišimo prie laisvės išraiška.

Laikraštis primena, kad per aštuonerius metus per partizanų eiles Lietuvoje perėjo per 30 tūkstančių vyrų, kurių didžioji dalis

žuvo kovose, buvo išžudyti sovietų kariuomenės, suimti arba ištremti. Tame laikotarpyje sovietų vykdytos represijos taip pat skaudžiai palietė ir civilius gyventojus.

Lenkų laikraštis atkreipia dėmesį, kad iki šiai dienai Lietuvoje neleidžiama objektyviai tyrinėti šių įvykių, o tie, kurie bandė tai padaryti buvo sunkiai nubausti.

LRTV

AUSTRIJOS KATALIKAI IŠKELIA LIETUVOS PERSEKIOJIMUS

Austrijos katalikų spaudos agentūra KATH press praneša, kad Kybartų ir Utenos katalikai LTSR prokurorui pasiuntė protestą dėl kunigo Jono Kastyčio Matulionio nuteisimo trijų metų kalėjimu šių metų sausio mėnesį. Protestą pasirašė iš viso 2.490 tikinčiųjų.

Cituodamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", žinių biuletenis primena, kad Lietuvos katalikai yra parašę daug prašymų, reikalaujanti, kad būtų paleistas "didžiai pareiškimas, geras ir labai reikalingas kunigas". Tuose pačiuose dokumentuose Lietuvos tikintieji reikalauja išlaisvinti Kybartų kleboną ir Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narį kun. Sigitą Tamkevičių, kuris buvo nuteistas dešimčiai metų laisvės atėmimu.

Teisminiai procesai prieš šiuos kunigus - rašo dokumentuose Lietuvos katalikai - yra "ryškus tikinčiųjų persekiojimo pavyzdys ir mūsų švenčiausių įsitikinimų įžaidimas".

Protesto rašte pažymima, kad ir 20-ties metų jaunuolio Romo Žemaičio nuteisimas yra nieku nepagrįstas. Visas jo "nusikaltimas" yra tai, kad drauge su kunigu Matulioniu Kybartų kapinėse organizavo Vėlinių procesiją.

UKRAINIEČIAI PAS PREZ. REAGAN

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Reagan šiomis dienomis Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone priėmė ukrainiečių vyriausią arkivyskupą kardinolą Lubachivsky. Spaudos agentūrų žiniomis, pasimatymo metu buvo apžvelgta sunki tikinčiųjų padėtis Ukrainoje ir kituose sovietų valdomuose kraštuose. Kardinolą pas prezidentą palaidėjo Filadelfijos ukrainiečių arkivyskupas Sulyk.

Pokalbyje taip pat dalyvavo 25 Vašingtone įsikūrusios katalikų sąjungos už religinės laisvės apsaugojimą totalitarinių režimų valdomuose kraštuose nariai. Spaudos agentūros praneša, kad šios sąjungos nariai paprašė prezidentą Reagan, kad būsimose amerikiečių - sovietų derybose būtų iškeltas katalikų ir kitų tikinčiųjų Sovietų Sąjungoje teisių apsaugojimo klausimas, reikalaujant pagerinti jų padėtį. Vyriausiasis ukrainiečių arkivyskupas Lubachivski yra velionio kardinolo Slipijų įpėdinis, Popiežiaus paskirtas kardinolu paskutinėje Konsistorijoje šių metų gegužės mėnesį.

MELBOURNAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė Čikagoje išleido visiems išėjimoje esantiems lietuviams anketą, per kurią siekia sužinoti apie tikrą lietuvių kilmės padėtį. Tos anketos paruošimas pareikalavo daug laiko ir darbo, todėl mes nuoširdžiai visų prašome atidžiai į tos anketos klausimus atsakyti.

Anketas gali užpildyti visi lietuvių kilmės asmenys virš 15 metų amžiaus.

Melbourne anketos lietuvių ir anglų kalbomis gaunamos Liet. Namų Bibliotekoje pas J. Mikštą ir Papijos Spaudos kioske pas F. Sodaity.

Užpildytas anketas, kurių pasirašyti nereikia, gražinti iki š.m. liepos mėn. 31 d. ten pat, iš kur jos buvo gautos.

ALB Melb. Apyl. Valdyba

IŠSPRĘSTAS GALVOSŪKIS

Strapalas Plepalas

Feljetonas

Neaiškiai sunegalavo mūsų falšyvas viengungis Švilpis, iš viso nesusigaudydamas, ką jis galėtų kaltinti: doros veiklos atsisakysią galvą, nosį, ausis, kepenis ar skrandį.

— Tai kur gi galėtų slypėti tokio kvailo negalavimo šaknys? — į visus mus kreipiasi susirūpinęs Raulas Aulas.

— Bala žino, negerai jaučiuosi, ir baigtas kriukis, o daktarai neranda many jokių ligų, - sakosi negalaujantis falšyvas viengungis Švilpis.

— O kas šiais laikais jaučiasi gerai? - abstrubina mus savo originaliu klausimu poetė Nesiekžemytė.

— Gervazas Maukelė visuomet jaučiasi ypatingai gerai, - atsako Stačiokas Šaipokas.

— Gervazas Maukelė jaučiasi gerai todėl, kad pirkto viedeorekorderį su nešvarių vaizdų ir žodžių juostom, - pasipiktinančiai pletkina į didaktinį poetiškumą linkusi poetė Nesiekžemytė.

— Turi ką nors panašaus? - klausia mūsų falšyvą viengungį Švilpį Juozas Bušodilgė.

— Žinoma, kad turiu! Tą rekorderį ir nuogą gyvenimą rodančias

JUOZAS VILENISKIS

Adelaidėje miręs 1984. VII. 6.

Kada mirusiųjų prisiminimui vis daugiau įsigali paprotys aukoti įvairiems fondams, Pr. Kuisys pasirinko kataliko kelią savo draugo Juozo Vilenišio mirties metinėse užprašydamas dvejus šv. Mišias už jo vėlę ir už jo šeimos mirusius. Jas aukojo kun. J. Petraitis MIC Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje iš eilės du sekmadienius. Jose dalyvavusieji turėjo progą prisiminti a.a. Juozą savo maldose.

NUTARĖ, KAD NESUTARIA

Ottawoje, Kanadoje, šešias savaites vykusį tarptautinę konferenciją žmogaus teisių klausimais pasibaigė birželio 17 d. nesutariamo ženkle, nepaskelbus nė baigiamąjo komunikato.

Konferencijoje dalyvavo Helsinkio susitarimą pasirašusių valstybių atstovai. Konferencijos metu nesutarimai pasireiškė visais esminiais žmogaus teisių apsaugojimą liečiančiais klausimais. Baigiamasis komunikatas nebuvo paskelbtas Sovietų Sąjungai pasipriešinus Vakarų valstybių ir neprisijungusių šalių pasiūlymui, kad komunikate būtų paminėtas konferencijos dalyvių pasiryžimas pastoviai rengti pasitarimus žmogaus teisių klausimais. Buvo taip pat siekiama į komunikatą įtraukti kai kuriuos konkrečius Vakarų pasiūlymus dėl žmogaus teisių apsaugojimo: pasmerkimą psichiatrinį priemonių panaudojimo prieš politinius kalinius, kvietimą, kad atitinkamų kraštų vyriausybės leistų nevaldiškom organizacijom ir privatiem asmenim tikrinti žmogaus teisių pažeidimus. Abu šie pasiūlymai buvo taip pat sovietų atmesti. Sovietų Sąjunga atkakliai laikosi nusistatymo, kad žmogaus teisių klausimai yra atitinkamų valstybių vidaus reikalas.

Nežiūrint visų iškilusių nesutarimų, amerikiečių delegatas ambasadorius Schrifter pažymėjo, kad konferencija buvusi naudinga jau vien dėl to, kad joje buvo dar kartą išryškintos Vakarų valstybių ir komunistų valdomų šalių esminiai skirtingos nuomonės žmogaus teisių sąvokos klausimu.

LRTV

— o —

juostas.

Taip visi ir atsistojome prieš didelį galvosūkį, kuo galėtų sirgti mūsų falšyvas viengungis Švilpis?

— Jei galva negaluoja, tai reikėtų gerai pasitrinti į gyvenašlę Pliuškienę - žinoviškai pataria poetas Padebesaitis. — Kiek man žinoma, ji yra įsisavinusi nuostabias gydomąsias galias. Deja, jei smunkančiam organizme kitkas, o ne galva streikuoja, tai toje bėdoje ji būna bejėgė ką nors pagelbėti. O, žalčiukas, gera piniginės numelžimo specialistė.

— Senų pensininkų pragertus skrandžius gerai gydo Lietuvių Namų mažosios veislės šuniuko dydžio cepelinai, - vaizdžiai teigia Raulas Aulas, kreipdamas temą į padoresnį kelią.

— O aš dar nesu pensininkas, tegaudamas tik nedarbingumo pašalpą, - rūgščiai skundžiasi mūsų falšyvas viengungis Švilpis.

— Pasitaiko tokia kvaila situacija, kada nežinia, į ką galima būtų sveikai ir neišlaidžiai pasitrinti. Pavyzdžiui, čia yra tokia neišvaizdi senmergė Išivaizdėnaitė. Ji gera specialistė kaimynų ištižusiems nerams: taisyti juos arba dar labiau sugriauti - jai vistiek, - jau leidžiasi į savo begalinius išvedžioji-

mus Juozas Bušodilgė.

— O gal tai bus paprasčiausias persišaldymas, - spėlioja poetas Padebesaitis. — Ušsikimšimo valandomis, tramvajais gerai pasivažinėk nuo vieno pakraščio miesto iki kito imamai, ir paaikšės mums, ar turi slogą ar ne, kai būsi velniškai intymiai pasitrynęs net į kelioliką putlių bei skeletoniškų kūnų, kurie lengvai atras tavo ligą.

— Nereikės nei lupikams daktarams pinigą mėtyti, - šypтели praktiška poetė Nesiekžemytė.

— Jei nepataikysiu ligos rasti pirmą dieną tramvajuose, tai sekančią tikriausiai eisis kaip iš pypkės, - pralinksmėjo ligonis, mūsų falšyvas viengungis Švilpis.

Išskyrus proginę abstinente ir, žinoma, poetę Nesiekžemytę, visi išmetę po gerą kaušą antigripino, smagiai išlydėjome mūsų falšyvą viengungį Švilpį prie pirmo pasitaikiusio tramvajaus. Važinėjo jis dvi dienas be aiškių pasekmių, o trečią dieną jau turėjo gripą, palaidus vidurius, niežus, tropinę egzema ir gerokai persuktą žandikaulį. Tada mes visi, geri draugai mūsų falšyvo viengungio Švilpio, atsidusom lengviau, nes jam jau kelios diagnozės buvo aiškiai ir neklaidingai nustatytos.

Adelaidės kronika

VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso svarbą, atrodo, ypač supranta Adelaidės liet. kat. moterų d-jos valdyba, kuri prieš kiek laiko leido jaunimui "pasipinigauti" jam pačiam gaminant sekmadienio pietus Liet. kat. centre, o liepos 14 d. pati Moterų d-jos valdyba savo suorganizuotų pietų ne tik visą uždarbį perleido Kongreso ruošos komitetui, bet taip pat suruošė tam pačiam tikslui ir turtingą fantais loteriją, kurios metu iš varžytinių buvo parduota net televizijos aparatas. Prie loterijos pravedimo prisidėjo ir pats jaunimas, tą sekmadienį Kongreso ruošos komitetui pelnęs visiškai gražią dolerių sumą.

Adelaidės lietuviai parapijiečiai savo klebonui kun. J. Petraičiui liepos 16 d. suruošė staigmeną vakare ypatingai gausiai užplūdę Liet. kat. centrą pasveikinti savo kleboną gimimo dienoje ir jo pirmųjų metų Adelaidėje sukaktyje. Moterų gražiai suorganizuotose suneštinėse vaišėse tik gulgės pieno betruko. Tarp dalyvių buvo ir iš Viktorijos atvykęs klebono pusbrolis J. Balkauskas su šeima. Vakara pravedė Parapijos tarybos vicepirm. V. Baltutis, labai nuotaikingai su "žemaitiškais" anekdotais užpildydamas įtarpus.

Vaišėse padėkos ir linkėjimų kalbas pasakė Parapijos tarybos vadu V. Baltutis, Bažnytinio choro seniūnas V. Opulskis, ALK Moterų d-jos pirm. S. Pusdešrienė ir Ateitininkų sendraugis pirm. A. Kubilius. Ypač gražią kun. Petraičio charakteristiką pateikė savo kalboje kun. A. Spurgis, išryškinęs jo gerąsias kunigiškas ypatybes. Į sveikinimus atsakydamas kun. J. Petraitis labai nuoširdžiai pasipasakojo įvykius iš savo biografijos ir padėkojo kalbėjusiems.

Labai geroje nuotaikoje taip pat buvo atšvęstas klebono gimtadienis. Jam dar tik 63 metai. Jis yra jauniausias iš visų lietuvių kunigų klebonų Australijoje. Visų tą vakarą jam pasakytų kalbų pagrindinė gija buvo linkėjimai, kad jam ateitis Adelaidėje būtų daug giedresnė už čia praleistus pirmuosius metus.

MELBOURNAS

ŠAULIŲ ŠVENTĖ

Ši Šaulių šventė Jubiliejiniu ba-liumi vyko Lietuvių Namuose liepos 20 d. vakare. Per visą sieną buvo iškabintas dailus plakatas: "Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje 30 metų Jubiliejus. Melbourne DLK Vytenio Šaulių kuopa". Sokiams grojo jau gana gerai susigrojęs jaunimo orkestras "Dabar", pianinu, gitaromis, būgnais ir kitais priedais. Čia grojo Dr. Andrius Pranckūnas, Algis Karazija, Jonas Rukšėnas, Tomas Baltutis, dainininkė prie mikrofono - Loreta Čižauskaitė. Svečių buvo šimtinė. Baliaus pradžioje rinktinį, aiškų žodį tarė Kuopos pirm. Viktoras Pleškūnas apie Šaulių atkūrimą tremtyje ir tikslus. Buvo pagerbtos dvi patriotės motinos, gražiai išauklėjusios savo vaikus, tai Stasė Makarevičienė (jos duktė Rožė dabar yra Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė) ir Petronėlė Šukienė. Joms įteikti įvertinimo ženklus pakvietė Kuopos Dvasios vadą kun. Praną Vaserį. Sokių pertraukos metu visi buvo aptarnaujami skania, karšta vakariene.

Vaišių maistą supirko ir jį atvežė Socialinės Glebos Moterų D-jos

vicepirm. Onutė Szentimrey, virtuvėje šeiminkavo Aleksandra Gaišauskienė, Liucija Ramanauskienė, Vincė Sivickienė, Albina Rašoskienė ir Marija Kupčinskienė. Buvo pravesta turtinga loterija. Baliaus pusę pelno Šauliai skyrė Jaunimo Kongreso organizavimui.

Šaulių kuopa Melbourne yra viena iš pačių veikliausių ir drausmingiausių organizacijų. Uniformuotus šaulius matome visur, kur tik reikia atstovauti Lietuvai ar pačiai Šaulių sąjungai. Geros jiems sėkmės!

PD

SYDNEJUS

DĖKOJA LIETUVIAMS

Lidcombe šv. Jokimo bažnyčios ir parapijos klebonas savo parapijos biuletenyje liepos 14 d. paskelbė tokį raštą apie lietuvius:

— Mūsų nuoširdžiausias ačiū! Prieš keletą mėnesių Lietuvių Bendruomenė, kuri per paskutinius 22 metus mielai čia reiskiasi kiekvieną sekmadienį 11.30 val. šv. Mišiom, pareiškė troškimą finansiskai prisidėti prie mūsų naujų dūdų vargonų įsigijimo. Savo krašte šimtmečių tradicijomis didesnė bažnyčiose turėdami dūdų vargonus, jie nudžiugo sužinoję, kad tokie puikūs vargonai apvainikuos ir mūsų šv. Jokimo bažnyčią. Savo gražiausiose svajonėse ir didžiausiu optimizmu aš galvoju, kad \$ 1.000 bus tų žmonių kilnus atsiėmimas. Mano sukrėtimui ir nuostabai aš buvau toli nuo jų ribos. Prieš keletą mėnesių laike šv. Mišių didelė suma \$ 3.985 buvo suteikta naujų dūdų vargonų fondui. Lietuviams - kunigams ir žmonėms, aš reiškiau savo nuoširdžiausius sveikinimus, gilų įvertinimą ir šiltą dėkingumą. Iš tikro tai dar vienas draugiškas ryšys tarp Australijos ir Lietuvos. Tegul Dievas laimina ir jums visiems atlygina. Monsignoras J. Meaney.

DOSNI ŠIRDIS

Lietuvių Laidojimo Biuras (Funerals of Distinction) 1985-86 finansiniais metais paskyrė Australijos Lietuvių Fondui \$ 1.000 ir VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošos komitetui irgi \$ 1.000, Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje \$ 500.

Į BALTIJOS JURĄ ĮKRITO SOVIETŲ NAIKINTUVAS

Svedijos gynybos ministerija liepos 11 d. pranešė, kad Baltijos jūroje nukrito sovietų karo aviacijos naikintuvas. Katastrofa įvyko tuo metu, kai sovietinis naikintuvas skrido paskui Svedijos žvalgybinį lėktuvą tarptautiniuose vandenyse stebint Varšuvos Sutarties kraštų laivyno manevrus Gotlando salos pietvakariuose. Nėra žinomos priežastys dėl kurių sovietų naikintuvas staiga nukrito. Manoma, kad naikintuvo pilotas katastrofoje žuvo.

Svedijos užsienio reikalų ministerijos atstovas išreiškė nuomonę, kad dėl įvykusios katastrofos neturėtų iškilti komplikacijų Švedijos santykiuose su Sovietų Sąjunga.

● **Canberra.** Ruošiamas naujas pensijų planas. Iki šiol tik moterys nuo 60 metų amžiaus galėjo gauti senatvės pensiją, o vyrai nuo 65 m. Dabar valdžia projektuoja, kad tiek moterys, tiek vyrai galės išeiti į pensiją nuo 60 m. amžiaus ir gauti senatvės pensiją.

Laiškas Redakcijai

Netikėjau, kad kada nors priešiu prie to, kad savo sąžinės vertinama, išdrįsiu rašyti į viešąją spaudą. Tačiau, kai kun. dr. A. Savickas po dviejų metų "kryžiaus kelių" Adelaidėje dar nepaliekamas ramybėje, davė drąsos man viešai pasisakyti dėl Pr. Pusdešrio straipsnio Tėviškės Aiduose. Labai negarbinga katalikų veikėjui Tėv. Aiduose, o ir kitoj vietinėj spaudoj, rašyti kunigą niekinančius straipsnius. Adelaidiškiai jau seniai žinome p. Pusdešrio sugebėjimą įkasti raštu, ar gyvu žodžiu taip, kad tik gerai pažįstą ir žiną apie ką reikalas eina, gali pajusti geluonies nuodų kartumą. Ir kaip galingi tie nuodai straipsnyje Marijonų Generolo vizitacija Adelaidėje Tėv. Aidų Nr. 26. Ir kaip šiuo straipsniu pristatomas lietuvis kunigas Pertho lietuviams? Štai koks kunigas A. Savickas ten atvyksta, jis "suskaldė Adelaidės lietuvių bendruomenę į dvi stovyklas". Ar neįaučiote, kokį moralinį nusikaltimą padarė tam lietuviui kunigui, gerai žinodamas, kad ne jis suskaldė? Ar pagalvojot, kokią širdgėlą šitokiais raštais padarėt kunigo motinai?

Straipsnio autorius labai gudriai parašo apie kun. dr. A. Savicko paskyrimą Pertho lietuvių kapelionu. Iš tų kelių eilučių skaitytojui palikta pagalvoti: nors vysk. P. Baltakis kantriai išklause įvairius nusiskundimus, bet, kad padarytų "tvarką" Adelaidėje, išėmė kun. Savicką ir paskyrė į Perthą, kad jis daugiau nekeltų neramumų Adelaidėje. Bet autorius neprideda vyskupo paaiškinimo. Vyskupas viešai pasakė, kad jis neturi jokios galios, kas liečia marijonus. Kol marijonai norės čia pasilikti, tol vysk. P. Baltakis negali kištis į Adelaidės sielovados reikalus. Vyskupo galioje buvo išimti kun. Savicką iš australų parapijos ir paskirti lietuvių kapelionu bet kurioje kolonijoje. Tą jis ir padarė.

Vietoj užgauliojimų kun. dr. A. Savicko spaudoje, ar negeriau būtų parapiją valdantiems stengtis išsiaiškinti, kodėl apie 80% adelaidiškų nusistatę prieš juos ir iki šiol padėtis negerėja. Ar nepagalvojo, kad Adelaidės lietuvių tarpe būtų visai kitos nuotaikos, jei kun. dr. A. Savickas būtų traktuojamas draugu, o ne skaldytoju, ir būtų spaudoje atitaisyta.

Užgauti žmogų yra žmoniška, bet atsiprašyti yra krikščioniška. Ar tikrai tikite, kad toje maišatyje nei kiek nebuvote kalti?

A. Urnevičienė

Lietuvių Caritas Tarybos narė

MIRĖ DU POLITKALINIAI

Antanas Korsakas, paleistas 1983 m. gegužės mėn., sugrįžo pas žmoną, gyvenančią Viduklėje, Virgajnių kaime. Mirė 1983 m. rugsėjo mėn., 75 metų amžiaus.

Antanas Vaivada, paleistas 1983 m. rugpiučio 25 d. Mirė 1984 m. birželio 10 d.; palaidotas Kretingoje birželio 12 d., dalyvaujant draugams ir nemažam skaičiui tikinčiųjų - gimęs 1900. I. 1.

Abu atliko po 15-kos metų bausmę. Korsakas antrą kartą. Vaivada — buvęs 1917 m. kovų už Nepriklausomybę savanoris.

"Aušra" Nr. 43 (83)

RELIGINIAME GYVENIME

= **Kinijoje** po 30 metų kalinimo yra išleistas Sanchajaus vyskupas Ignatas Kung Pin Mei. Jis dabar jau yra 85 metų amžiaus. Buvo sumintas 1955 m. drauge su 13 kunigų dėl to, kad atsisakė įsijungti į komunistų sukurtą patriotinę Kinijos Bažnyčią. Po penkerių metų kalinimo, vyskupas Kung Pin Mei buvo apkaltintas komunistinės valstybės išdavyste, kontrevoliucine veikla ir nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Vatikano Zinyne - Annuario Pontificio - nuo pat pradžios jo įkalinimo buvo jis įrašytas kaip Sanchajaus vyskupas kalinamas už tikėjimą.

= **Popiežius** Jonas Paulius II liepos 7 d. po susitikimo sekmadienio vidudienį Šv. Petro aikštėje su tikinčiais, išvyko į vasaros rezidenciją Castel Gandolfo, 27 km į pietus nuo Romos prie Albano ežero, 426 m virš jūros lygio, nuo kalvos puikūs gamtos vaizdai, vėsesnis vasaros klimatas. Kiekvieną trečiadienį Popiežius atvyksta į Romą įprastiniam susitikimui su tikinčiais bendrosios audiencijos metu.

= **Jėzuitų** vienuolijos generalinis vadovas kunigas Kolvenbach, Vengrijos primo kardinolo Lekai kvietimu, penkias dienas lankėsi Vengrijoje, kur susitiko su jėzuitais vienuoliais, kurių iš viso ten yra 70. Mariaremete šventovėje netoli Budapešto Jėzuitų generalinis vadovas koncelebravo šv. Mišias su 50 vengrų jėzuitų kunigų, dalyvavo ir kardinolas Lekai. Paskui aplankė įvairias Vengrijos vietas, visur rasdamas didelį ypač jaunimo susidomėjimą religinėmis problemomis.

= **Čekoslovakijoje** liepos 7 d. Popiežiaus Legatas kardinolas Casaroli vadovavo iškilmingom pamaldom Velehrade mieste, minint šventųjų - Kirilo ir Metodijaus jubiliejų. Dalyvavo virš 150 tūkstančių tūkinčiųjų iš visos Čekoslovakijos, tai buvo pati didingiausia religinė manifestacija po II pasaulinio karo. Iškilnėse norėjo dalyvauti Europos vyskupų konferencijų pirmininkai, bet komunistų valdžia jiems nedavė įvažiavimo vizos. Kardinolas Casaroli pamokslė pasakė, kad ir Popiežius norėjo dalyvauti šiose iškilnėse. Kardinolas padėkojo slavų tautom už jų pastoviai liudijamą meilę Bažnyčiai, išreiškė viltį, kad Rytų ir Vakarų Europos tautų krikščioniškosios tradicijos, jų kultūrų vertybės įgyvendinimui ir tikėjimą perduoti naujom kartom.

= **Vatikano** astronomijos observatorija Castel Gandolfe liepos 1-9 d. buvo suruošusi konferenciją kosmologinių ir astronominių tyrinėjimų sugretinimui. Dalyvavo žymieji mokslininkai iš įvairių pasaulio kraštų. Castel Gandolfo Observatorijai vadovauja jėzuitai astronomai.

= **Lichtenšteino** nepriklausoma kunigaikštija tarp Šveicarijos ir Austrijos jau ruošiasi sutikti Popiežių Joną Paulių II, kuris čia lankysis Marijos Gimimo šventėje rugsėjo 8 d. Tai nedidelė valstybėlė 157 kvadratinį kilometrų plotu su 30.000 gyventojų, kurių 21.000 yra katalikai. Ten yra 10 parapijų, 31 kunigas, 102 seselės vienuolės, kraštas priklauso Šveicarijos Chur vyskupijos jurisdikcijai.

= **Vatikane** Popiežius Jonas Paulius II patvirtino dekretus dėl aštuonių kandidatų į palaimintuosius ir šventuosius beatifikacijos ir kanonizacijos. Dekretais yra patvirtinami būsimi palaimintųjų ir šventųjų užtarimu padaryti stebuklai. Tokio dekreto ir mes lietuviai laukiame dėl mūsų arkivyskupo Dievo Tarno Jurgio Matulaičio.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Vanda Narušienė prisiuntė tūkstantį dolerių religiniams reikalams: \$ 800 Lietuvių Religinei Šalpai dėl persekiojamos Lietuvos Bažnyčios, \$ 125 Lietuvių Klierikų Fondui Romoje, \$ 50 Tėviškės Aidų dviejų sekančių metų prenumeratai ir auką šv. Mišioms už savo vyrą a.a. Simą Narušį - buvusį ALB Krašto Valdybos pirmininką, mirusį Sidnėjūje 1969. XII. 23.

Pietus ateinantį sekmadienį liepos 28 d. Lietuvių Namų svetainėje ruošia ALK Federacijos Val-

NAUJI LEIDINIAI

Adelaidės Lietuvių Žinios, nr. 14 (628), Adelaide, 14. 7. 1985, XXVI metai - Jubiliejinis 25 metų sukakties numeris. Dvisavaitinis biuletėnis. Redaktorius Petras Bielskis. Biuletėnis šviesraščiu spausdinamas, geras popierius, malonu į rankas paimti, meniškai iliustruojamas, išpuoštas lietuviškais ornamentais, patriotiniais ženklais, gyvy kolonijos gyvenimo faktų pristatymu.

Lietuvių Dienos, 1985 m. balandis. Leidžia Antanas Skyrius Los Angeles mieste, redaguoja Redakcinė Kolegija. Ši laida yra skirta Santa Monikos lietuvių veikėjui Albinui Markevičiui. Daug gražių nuotraukų. Dr. Kazys Bobelis - VLIKo pirmininkas irgi plačiai paminėtas, kai Popiežius Jonas Paulius II jam suteikė šv. Grigaliaus Riterių Ordiną komendanto titulu dėl jo didelių nuopelnų Bažnyčiai ir krikščionybės siekiams.

Visuomeniniai klausimai, Mykolas Krupavičius, straipsnių rinkinys iš jo palikimo. Išleido Popiežiaus Leono XIII Fondas, spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Knyga įrišta kietais viršeliais, psl. 488, kaina nepažymėta. Turinio atžvilgiu Krupavičiaus straipsniai yra suskirstyti į šias grupes: 1 - Lietuvių tauta, 2 - Krikščioniškoji demokratija, 3 - Katalikų veikimas, 4 - Darbininkas ir darbas, 5 - Enciklikos "Rerum Novarum" studijos, 6 - Komunizmo problemos ir 7 - Auklėjimo problemos.

PADĖKA

Mano mylimai žmonai, mūsų motinai, močiutei a.a. Apolionijai KALADIENEI iškeliavus į amžinybę, nuoširdžiai dėkojame kun. Dr. Pr. Daukniui už pravestą rožančių kopyčioje, gedulingas šv. Mišias, atsisveikinimo žodį, palydėjimą į kapines ir maldas.

Nuoširdi padėka Katalikų Moterų Draugijai, narėms M. Venckienei, J. Žitkevičienei ir p. Petraitienei už budėjimą sargyboje kopyčioje ir bažnyčioje. Už atsisveikinimo žodžius Katalikų Moterų Draugijos pirm. H. Statkuvienei ir Gyvojo Rožančiaus pirm. L. Padgurskiui. Katalikų Moterų Draugijai už suruoštas šermenis.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems Rožančiaus maldoje, šv. Mišiose, palydėjusiems į amžiną poilsį ir aukojusiems šv. Mišias, gėles, pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje, tuo būdu palengvindami mums pergyventi tą sunkią atsisveikinimo valandą.

Linas Kaladė, sūnus Henrikas, Antanas ir dukra Irena su šeimomis

dyba ir visus kviečia skaniai papietauti.

Aldona Julija Žvinakienė sunkiai serga, guli Royal ligoninėje, palata 3E.

V. Baltrimienė iš Yarraville slaugoma Greenvale Geriatric Centre.

Stasys Leliūga ligoninėje mirė liepos 20 d. Laidotuvės numatomos ketvirtadienį - liepos 25 d. Warandyte kapinėse, 3.30 val. p.p.

TEVIŠKES AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

MELBOURNAS

PARAPIJOS CHORO REMĖJAI

Svenčiant Parapijos choro gyvavimo 24-tas metines ir choro vadovo ir dirigento Petro Morkūno vardines, choro rėmėjai vėl parėmė chorą savo aukomis: A. Bajoras, Irena O'Dwyer, Jurgelaičiai, ponia NN, E. Korsakaitė, B. Mačiulaitienė, Matulioniai. Savo rėmėjams choras nuoširdžiai dėkoja.

NAUJA SOVIETŲ RAKETA

Įtakingas ir gerai informuotas amerikiečių dienraštis "Washington Post" rašo, kad sovietai birželio mėnesį iš Tyuratam karinės erdvės tyrinėjimo bazės paleido slaptą raketą, kuri, ekspertų nuomone, yra naujo sovietų priešraketinio ginklo prototipas, arba pirmą sovietinę raketą - nešėja, galinti panaudoti vietoje kerosino skysto vandenilio degalą.

Naujos raketos paleidimą sovietai laiko visiškoje paslapyje. Skelbama žinia apie slaptos sovietinės raketos paleidimą, spauda atkreipia dėmesį, kad nors Sovietų Sąjunga nepaliaujamai protestuoja prieš amerikiečių planuojamą priešraketinės gynybos sistemos sukūrimą, patys sovietai jau daugia negu dešimtmetį slaptai vykdo tyrimus ir bandymus panašiai sistemai sukurti.

Sovietų atstovas negalėjo kaltinimus paneigti

Užsienio lietuvių spauda pabrėžia, jog neseniai Otavoje, Kanadoje, įvykusioje tarptautinėje konferencijoje žmogaus teisių klausimais, buvo pakartotinai iškelti Lietuvoje vykdomi žmogaus teisių pažeidimai ir religinės laisvės varžymai.

Lietuvą ne kartą prisiminė Jungtinių Amerikos Valstybių delegacijos vadovas ambasadorius Schrifter, kitų Vakarų kraštų delegatai - Kanados, Olandijos, Didžiosios Britanijos. Amerikiečių atstovas ypač paminėjo sovietų Lietuvoje vykdomus religinės laisvės varžymus, primindamas kai kuriuos žymesnius lietuvius sąžinės belaisvius, jų tarpe kunigus - Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių. Olandijos delegatas atkreipia dėmesį, kad jeigu Otavos konferencija būtų vykusį prieš 50 metų, Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautinės vėliavos būtų išdidžiai plevėsavusios prie konferencijos rūmų drauge su kitų laisvų Europos valstybių vėliavomis. Tikinčiųjų persekiojimą paminėjo Kanados ir Britų delegatai.

Į visus pareiškimus nevykusiai atsakė sovietų delegatas Sofinskis, nesugebėdamas paneigti iškeltų kaltinimų nepagrįstumo, bet apsiribodamas vien tik propagandiniais pareiškimais, kaip antai, kad Pabaltijo respublikos turinčios savas Konstitucijas ir užsienio reikalų ministerijas, kad tikintieji nėra persekiojami ir Sovietų Sąjungoje klestinti didesnė religinė laisvė negu Amerikoje.

REIKALAUJA IŠLAISVINTI SACHAROVĄ

Europos Taryba Hamburge, Vakarų Vokietijoje, įvykusio posėdžio metu formaliai kreipėsi į Sovietų Sąjungos vyriausybę, reikalaudama, kad ji nedelsiant išlaisvintų Nobelio Taikos premijos laureatą akademiką Sacharovą ir jo žmoną Jeleną Bonner. Tuo klausimu priimtoji rezoliucijoje pažymėta, kad Sacharovo ištrėmimas, jo prievartinis tariamas gydymas ir jo bei jo žmonos izoliavimas nuo pasaulio grubiai pažeidžia Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracijos nuostatus ir sovietų pasirašytuosius Helsinkio susitarimus. (AFP)

Vakarų kraštų delegatai, o taip pat ir spauda, komentuodami sovietų atstovo propagandinius tvirtinimus, atkreipė dėmesį, jog šis konkrečiai neatsakė nė į vieną kaltinimą, o tiktai apvertė tiesą aukštytyn kojom, tuo netiesioginiai paliudydamas, jog iškeltus kaltinimus nėra įmanoma konkrečiais faktais paneigti. LRTV

IŠ LIETUVOS

Vilniaus Kooperacijos Technikume š.m. gegužės mėnesį vyko kursai, kuriuose be ekonominio mokymo paskaitų, buvo dėstoma mokslinio komunizmo pagrindai. Per dvi valandas buvo apžvelgta šalies ekonomika, jos vystymasis ir perspektyvos. O per kitas 4 valandas buvo nušviesta kunigų Alf. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus gyvenimas ir veikla. Mėginta auklėti "komunistiškai".

Pradėta nuo kun. Svarinsko, kad jis lyg nebuvo tikras kunigas, nes mokėsi teologijos mokslų kažkur neakivaizdžiai, o įšventintas į kunigus kalėjime. Pokario metais dalyvavo banditų sueigose, kovojo atvirai prieš tarybinę santvarką. Kuris klausytojai kritikavo kalbėtoją, teigdami, kad kunigo tikrumą ir vertumą nustato vyskupai, o ne tarybinė valdžia.

Kun. S. Tamkevičius, galėjęs gražiai ir gerai gyventi, taip pat pasirinkęs liaudies priešų kelią. O kai buvo paklaustas, kodėl tos liudies, kuriai jis nusikalto neleido į salę teismo metu, tai dėstytojas atsakė, kad visos vietos buvo paliktos partiniams darbuotojams ir komjaunimo aktyvui. Nusišnekėjo tiek, kad kaltino kun. S. Tamkevičių, kam kovojo prieš alkoholizmą, nes alkoholio pardavimas neša didžiulį pelną...

Saipėsi iš nuteistų kunigų, kad jie esą vaizdavę kankinius. Girdėjosi replikos: "Kažin ką jūs vaizduotumėte gavę 10 metų!" Klausytojai siūlė lektoriui medžiagą imti ne iš laikraščių, o iš gyvenimo, tada bus viskas realu ir tikra.

"Aušra" Nr. 43 (83)

Maloniai kviečiame tautiečius į šaunų, nuotaikingą Dainos Sambūrio

METINĮ BALIŲ - RUGIAPJŪTĘ

rugpiūčio mėn. 3 d. 7 val. vak.

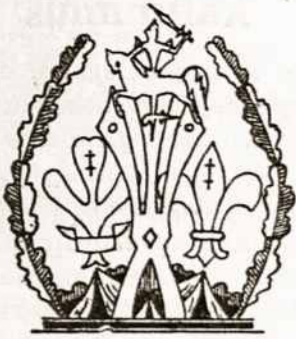
MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Jus linksmins ryžtingas jaunimo orkestras "Dabar".
Jus užims Sambūrio dainininkai.
Jūs išmėginsite savo laimę choro loterijoje.
Jus valgydins choro šeimininkės-kai.

Įėjimas \$ 12 visiems.

Stalus prašome iš anksto užsisakyti pas J. Petrašiūniene iki rugpiūčio 2 d. tel. 232 5034, kad vėliau nereikėtų nusivilti.

Melbourno Dainos Sambūris

SKAUTININKŲ SUEIGA

Melbourno Ramovės Brolių ir Sesių Skautininkų sueiga vyks liepos 26 d. penktadienį 7.30 val. vak. Parapijos Namuose pas s. kunigą Dr. Pr. Dauknį Kensingtone. Su eigoje pašnekesį praves aktualia tema gimnazijos mokytojas, anksčiau Džiugo tunto tuntininkas s. Viktoras Adomavičius. Bus Jau-nimo Sąjungos ir kiti skautiški pra-nešimai. Maloniai kviečiame narių ir antrąsias puses - žmonas, vy-rus. Susirgo s. Juozas Makulis.

Ramovės Valdyba

LITUANISTIKOS KATEDRAI

Akademinių Skautų Sąjūdžio Adelaidėje skyrius gegužės 19 d. atšventė kuklia forma savo 35 m. gyvavimo sukaktį ir šia proga narių tarpe kilo sumanymas suorganizuoti aukų vaju Lituanistikos Katedrai remti. Buvo sušaukta spe-ciali sueiga šiam klausimui išsami-ai apsvarstyti. Rezultatas - visi nariai šiam sumanymui entuzias-tiškai pritarė, paruošta aukų rin-kimo gairės. Atidaryta šiam vajui speciali "Talkoje" sąskaita. Pats vaju oficialiai pradėtas liepos 21 dieną Lietuvių Namuose.

Apylinkės Valdyba tą dieną ruo-šia Kultūrinę Popietę ir leido mum 15 min. šioje popietėje padaryti pranešimą apie Lituanistikos Ka-tedros reikšmę bei reikalingumą ir tuo pačiu paskelbti aukų vaju, kuris numatomas užbaigti š.m. rug-sėjo 15 d.

Įsipareigokime visi lietuviai šį vaju nuoširdžiai remti, nes tai yra lietuvių kalbos išlaikymo garanti-ja. Esame dėkingi Apylinkės Val-dybai už bendradarbiavimą.

Sekretorius

GLSK Vytis Valdyba

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad. - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Penktadieniai - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniai - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniai - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniai - - - - - -nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD
Kaina tik \$ 3. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lie-tuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

VYTIES ŽINIOS

Kasmet Geelongo Vyties valdy-ba suruošia labai mėgstamą pramo-ginį "Ten Pin Bowling" vakarą. Dalyvauja visokio amžiaus kamu-olio ritintojai. Šiais metais dalyvavo aktyviai 42 asmenys ir net keletas žiūrovų, kurie ragino jaunus ir se-nesnius.

Po varžybų, kurios buvo labai įtemptos, visi susirinko į Lietuvių Namus karštai vakarienei, kurią paruošė sportininkų mamytės. Vy-ties pirmininkas S. Šutas pasveiki-no visus susirinkusius ir laimėto-jams įteikė premijas.

Jauniausias laimėtojas net du me-tai iš eilės, tai sportininkų Lily ir Kęsto Obeliūnų pirmagimis Mi-chéal, 4 metų, tai bene popula-riausias žaidėjas. Pensininkų sky-riui irgi du metai iš eilės - Mečys Kymantas, o jaunųjų mergaičių - Neringa Luscombe ir berniukų - Edis Starinskas. Moterų laimėto-ja - Anna Peter, o vyrų - Edis Koszela.

Vakaro loterijos laimingus bi-lietus ištraukė Geelongo Apyl. Ben druomenės pirm. Otonas Schrede-ris. Šio vakaro proga įvyko ir me-tinės Vyties Quiz loterijos prizų traukimas. Pirmą prizą \$ 100 lai-mėjo Teresė Bungardaitė, ištrau-kė Juozas Manikauskas. Antrą pri-zą \$ 40 laimėjo Otonas Akenis, iš-traukė Angela Bungardaitė. Tre-čią prizą \$ 20 laimėjo Zofija Obe-liūnienė, ištraukė Liucija Koszela. Klubo padėką visiems dalyviams ir agentam bei jos organizatoriui Liudui Bungardai išreiškė klubo pirmininkas S. Šutas, kviesdamas visus vėl dalyvauti sekančioje lo-terijoje, kuri neužilgo vėl prasidės.

Tai smagioj nuotaikoj praleistas vakaras, kurį valdyba tikisi vėl pakartoti sekančiais metais. Pri-menam, kad metinis Vyties balius įvyks spalio 5 d. Tai bus premijuo-jamas "Kepurių" balius.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didžiai Gerb. Redaktorium,

Lai būna man leista pareikšti Tėviškės Aidų skaitytojams, kad rašydamas apie Birželio Trėmimų minėjimą Sydnejuje TA Nr. 24 ne-turėjau nei mažiausios intencijos, ar pagrindo šmeižti vieną iš mūsų iškiliausių ir originaliausių gyvų poetų šiuo laiku - Juozą Almi Jū-ragi.

Jaučiau ir jaučiu poetui Jūra-giui tik dėkingumą ir pagarbą, ku-ris savo originalia poezija pratur-tina, per eilę metų, mūsų minėji-mus.

Po minėjimo birželio 9 d. prel. P. Butkus savo padėkos žodyje pa-lygino poetą Jūrą su mūsų iški-liaisiais poetais Maironiu ir Braz-džioniu. Savo korespondencijoje ir paminėjau šį faktą. Užtikrinu po-ėtą, kad nei prel. P. Butkus, nei aš neturėjome jokios intencijos šmei-žti, ar ką nors užgaulioti. Buvo tik paskubomis panaudotas neapgalvo-tų žodžių rinkinys, už ką aš poetą Jūrą atsiprašau.

Būčiau laimingas jeigu Sydneju-je atsirastų "raštingesnis" kores-pondentas ir pasirūpintų Sydne-jaus kronikos pristatymu Tėviškės Aidams tobuloje formoje. Deja, per eilę metų tenka nutraukti miego ir laisvalaikio, kad būtų užregis-truota Sydnejaus veikla, o tų raš-tingesnių vis dar nesimato... Gal po šio mano laiško atsiras?..

Nenaudoju savo pavardės po ko-respondencijomis, nes kai kam at-rodys, kad aš ieškau kokios tai garbės. Nesu slapukas. Nesu už-draudęs redaktoriui išduoti mano pavardę, jeigu tai kam nors įdo-mu?

Dėkoju Tėviškės Aidų redaktoriui už tikslų prierasą po J. A. Jū-ragio laišku TA Nr. 26, ir dar kar-tą suklaidintus ar palieštus asme-nis mano korespondencijoje atsi-prašau.

Su pagarba

A. Kramilius

MELBOURNAS

SVAJONIŲ KELIONEI PASIBAIGUS

Jaunimo Kongreso Organizacinis Komitetas yra nepaprastai dėkin-gas visiems vieni ar kitaip prisidėjusiems prie Svajonių koncertų ir jų kelionės. Kiek įstengėme, pa-vardes paskelbėme ilgesnėje apys-kaitoje Australijos Lietuvių Bendruomenės laikraštyje "Mūsų Pas-togėje".

Sprendžiant iš pasisakymų mū-sų spaudoje, koncertai buvo labai sėkmingi. Koncertuota aštuoniose vietovėse supažindinant Australi-jos Lietuvių Bendruomenę su VI Jaunimo Kongresu įvyksiančiu Australijoje 1987-88 metais. Bendruomenė taip pat turėjo progą pa-tirti, kad jaunimas yra pasiruošęs ir sunkiai dirbti ir savo laiką auko-ti siekdami bendro lietuviško tiks-lo - Kongreso pasisėkimo.

Dar kartą nuoširdus aciū jums visiems - padėjusiems, prisidėju-siems ir atsilankiusiems.

VI PLJ Kongreso Informacijos Komisija

JEI LANKYSITĖS ADELAIDĖJE, JUS PIGIAI IR PATOGIAI PRIGLAUS ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRE ESANTYS KAMBARIAI.

Vienam asmeniui diena tikrai \$ 8.
Dviem asmenims \$ 15.
Savaitei \$ 50.

Platesnę informaciją mielai suteiks A. Urnevičienė, telef. (08) 267 1285.

Lietuvių Caritas Inc.

FILMŲ PASAULYJE

ĮTEMPTA VIRVĖ

Stengiamasi pavaizduoti pikty-binį moterų žudiką, tariamai vei-kiantį New Orleans, Luisianos vals-tijoje, JAV. Iš pradžių manė fil-muoti San Franciske, vietovę pa-keitė norėdami duoti geografinę staigmeną.

Seklį vaidina Clint Eastwood - pasaulyje sutraukiantis daug pini-gų. Filmų žiūrovams patinka jo stambi sudėtis, grubumas, mažas kalbėjimas, su nieku nesiskaity-mas, nesišypsojimas.

Biaurus žudikas vis artėja prie jį gaudančio policininko, tarsi šai-posi iš ano pastangų jį sugauti. Seklys stengiasi pasikalbėti su nu-žudytojų draugėmis, kurios visos gražios, jaunos mergaitės ir pasi-kalbėjimai baigiasi lovose. Netru-kus po to sugulovės nužudomos.

Filmo sudėstymas, parašymas ir visa eiga - ištisai nevykusi, biauri, visapusiškai žema, pilna įvairiausių žiaurybių, dirbtinumų, aklo stengimosi sudirginti žemiausius pojūčius. Reikia stebėtis, kad taip pagarsėjęs artistas ėmėsi pigiausios filmados. Ryškus "inašas" purvinam krūptelėjimui stuktelti. Fil-me nei minties, nei vaidybos, nei režisūros, nei nieko! Filmo pavadi-nimas angliškai: Tighrope.

Pagrindiniai artistai: Clint East-wood ir Genevieve Bujold. East-wood yra direktoriavęs eilei fil-mų: Play Misty For Me, Breezy, High Plains Drifter, The Eiger Sanction, The Outlaw Josey Wa-les, The Gauntlet, Bronco Billy, Firefox, Honkytonk Man, Sudden Impact, ir ši - Tighrope. Vaidi-nės ir daugelyje kitų.

Genevieve Bujold netgi šiame filme įstengė išlaikyti kiek mote-riškumo, jausmingumo. Gimusi Montreal, Kanadoje. Yra vaidinu-si: Anne of a Thousand Days, Co-ma, Murder by Decree, Final As-singment, Monsignor, Choose Me.

Filmą paleido Warner Bros. Au-torius ir direktorius Richard Tug-gle. Producersiai Clint Eastwood, ir Fritz Manes. Dar vaidina Dan Hedaya, Clintwood dukrelė Alison Eastwood, J. Beck, Rebacca Perle.

Algirdas Gustaitis